

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Προγραμματισμός- Οργανόγραμμα

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ & ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ	ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ
12/2	1^{ος} κύκλος Εισαγωγή στην εκπαιδευτική έρευνα. Χαρακτηριστικά, παραδοχές και επίπεδα έρευνας. Στοιχεία μιας ερευνητικής προσέγγισης: θεωρητική/βιβλιογραφική πλαίσιωση, μεθοδολογία, δεοντολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αξιολόγηση μιας ερευνητικής προσέγγισης - κριτήρια		Επιστημονικά κείμενα – κριτήρια επιλογής & κριτήρια αξιολόγησης
19/2			
26/2			
4/3		1 ^η Εβδομάδα Εργαστηρίων	
11/3	2^{ος} κύκλος Μέθοδοι εκπαιδευτικής έρευνας: Ποσοτικές μέθοδοι έρευνας. Περιγραφική, πειραματική, ιστορική.		Βιβλιογραφική ανασκόπηση
18/3		2 ^η Εβδομάδα Εργαστηρίων (1 ^η εργασία ΟΜ)	
1/4		Δοκιμασία εξαμήνου (1/4, 20.00 – 21.30)	
8/4	3^{ος} κύκλος Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας: Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας. Μελέτη περίπτωσης, έρευνα - δράση, εθνογραφική έρευνα.	3 ^η Εβδομάδα Εργαστηρίων	Ζητήματα σχεδιασμού και υλοποίησης μιας (ποσοτικής ή ποιοτικής) έρευνας
29/4			
6/5		4 ^η Εβδομάδα Εργαστηρίων (2 ^η εργασία ΟΜ)	
13/5	4^{ος} κύκλος Συγγραφή μιας ερευνητικής εργασίας. Κριτική και περιορισμοί μιας έρευνας. Ζητήματα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας στην εκπαιδευτική πράξη.		Ανάλυση δεδομένων. Συζήτηση και συμπεράσματα μιας έρευνας. Συγγραφή και παρουσίαση μιας ερευνητικής εργασίας
20/5		5 ^η Εβδομάδα Εργαστηρίων	
27/5			

Σημείωση: Τα 5 Εργαστήρια του μαθήματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με το εξής πρόγραμμα:

Τρίτη (1^ο τμήμα, 11.00 – 12.30), Τετάρτη (2^ο & 3^ο τμήμα, 17.00 – 18.30) και Πέμπτη (4^ο τμήμα, 11.00 – 12.30). Συνεπώς, οι φοιτητές/ριες χωρίζονται σε 4 τμήματα.

2. Εργασίες στο πλαίσιο του μαθήματος

Η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις/ δραστηριότητες που είναι όλες υποχρεωτικές και συμβάλλουν στον τελικό βαθμό του μαθήματος, όπως εμφανίζεται στην επόμενη ενότητα:

- Παρακολούθηση ενημερωτικού σεμιναρίου διάρκειας μίας ώρας στη Βιβλιοθήκη της Σχολής Επιστημών Αγωγής, σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης έντυπων και ηλεκτρονικών βιβλιογραφικών πηγών (Εναρξη την 3^η εβδομάδα των μαθημάτων)
- Συμμετοχή στα πέντε Εργαστήρια του μαθήματος, διάρκειας 1,5 ωρών το καθένα (υπάρχουν τέσσερα τμήματα Εργαστηρίων, σε διαφορετικές μέρες και ώρες, ώστε να είναι δυνατή η συμμετοχή όλων των φοιτητών/ριών) (βλέπε Οργανόγραμμα)
- Συμμετοχή σε δοκιμασία εξαμήνου διάρκειας μίας ώρας (βλέπε Οργανόγραμμα)
- Συμμετοχή σε Ομάδα Μελέτης (8 – 10 ατόμων) στο πλαίσιο των Εργαστηρίων και στην εκπόνηση δύο ομαδικών εργασιών στη διάρκεια του εξαμήνου (βλέπε Οργανόγραμμα)
- Συμμετοχή σε Ομάδα Ερευνητικής Εργασίας (OEE) (2-4 ατόμων), ανεξάρτητη των ΟΜ, στην εκπόνηση έρευνας μικρής κλίμακας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και συγγραφής της.
- Παρουσίαση portfolios: Συζήτηση των δύο ΟΜ εργασιών και παρουσίαση της OEE (με ppt).

A. Εργαστήρια

Ο στόχος των Εργαστηρίων είναι διττός: να δώσει την ευκαιρία στους φοιτητές/ριες να επεξεργασθούν περαιτέρω τις θεματικές που παρουσιάζονται και συζητούνται στο πλαίσιο των διαλέξεων του μαθήματος ώστε να κατανοήσουν επαρκώς (α) το θεωρητικό υπόβαθρο της ερευνητικής διαδικασίας στο πεδίο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών και δη της εκπαίδευσης και (β) την ίδια την ερευνητική πρακτική.

Οι δυο στόχοι πραγματώνονται μέσα από τη συμμετοχή των φοιτητών στις ΟΜ (πρώτος στόχος) και στην εκπόνηση ομαδικής ερευνητικής εργασίας (OEE) (δεύτερος στόχος) που εστιάζει στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη συγγραφή μικρής κλίμακας έρευνας. Και οι δύο στόχοι επιδιώκονται μέσα από συνεργατικές διαδικασίες, αναδεικνύοντας έτσι την έντονα συλλογική διάσταση της έρευνας, κυρίως στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Στο πλαίσιο των πέντε Εργαστηρίων οι φοιτητές θα κληθούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες, όπως:

- Μελέτη και αξιολόγηση δημοσιευμένων εργασιών
- Συγγραφή περίληψης ενός επιστημονικού άρθρου
- Μελέτη πρωτοκόλλων συλλογής δεδομένων και μαρτυριών ερευνητών
- Ανάπτυξη και κριτική ερευνητικών εργαλείων

Β. Ομάδες Μελέτης (ΟΜ)

Οι Ομάδες Μελέτης (ΟΜ) αποτελούνται από 8 έως 10 φοιτητές/ριες που παρακολουθούν το ίδιο τμήμα Εργαστηρίων, στοχεύουν στη συνεργατική επεξεργασία θεμάτων που συζητούνται στο μάθημα και στα Εργαστήρια, καθώς και στη σε βάθος μελέτη τους.

Τα μέλη των ΟΜ καλούνται να εργαστούν ομαδικά για να απαντήσουν γραπτώς σε ερωτήματα που περιλαμβάνονται σε δύο εργασίες με τις ακόλουθες θεματικές:

- Εργασία ΟΜ1: Σχεδιασμός μιας εκπαιδευτικής έρευνας
- Εργασία ΟΜ2: Αξιολόγηση των ερευνητικών προϊόντων στην εκπαιδευτική πράξη

Οι θεματικές των δύο εργασιών:

- προετοιμάζονται (συζητούνται και επεξεργάζονται) στα μαθήματα που προηγούνται της ανάθεσής τους (κατά τη διάρκεια του μαθήματος, σε χρονική στιγμή που επιλέγεται από τον διδάσκοντα, υπό τύπο Φροντιστηρίων) και
- γίνονται αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο των Εργαστηριακών συναντήσεων του μαθήματος.

Μετά την ανωτέρω προεργασία των θεματικών των εργασιών ΟΜ, παρέχεται εύλογος χρόνος (συνήθως 15 ημέρες) στις ομάδες ΟΜ να υποβάλουν το παραδοτέο που ορίζεται.

Γ. Ομαδική ερευνητική εργασία: περιεχόμενο και οργάνωση φάσεων ανάπτυξής της

Φάσεις εκπόνησης της εργασίας (οι τρεις συναντήσεις των δυο πρώτων φάσεων των ομάδων με τους διδάσκοντες είναι υποχρεωτικές, οι υπόλοιπες εθελοντικές)

1η φάση (Βιβλιογραφική ανασκόπηση)

[έως 15 Μαρτίου 2020]

- Επιλογή του θέματος, συζήτηση και δήλωσή του (συνάντηση 1 δια ζώσης- υποχρεωτική)
- Συγκέντρωση της σχετικής βιβλιογραφίας και συγγραφή της βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- Διατύπωση ερευνητικού προβλήματος και Ερευνητικών Ερωτημάτων (για την ποσοτική και την ποιοτική προσέγγιση) (συνάντηση 2 δια ζώσης- υποχρεωτική)

2η φάση (Μεθοδολογία – ποσοτική εμπειρική διερεύνηση)

[έως 5 Απριλίου Μαρτίου 2020]

- Κατασκευή ερωτηματολογίου (συνάντηση 3 ηλεκτρονικώς - υποχρεωτική)
- Συλλογή δεδομένων με το ερωτηματολόγιο
- Περιγραφική ανάλυση των δεδομένων σε ένα πρώτο επίπεδο (πίνακες συχνοτήτων)

3η φάση (Μεθοδολογία – ποιοτική εμπειρική διερεύνηση)

[Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: Απρίλιος]

- Κατασκευή πρωτοκόλλου ημι-δομημένης συνέντευξης (συνάντηση 4 δια ζώσης- εθελοντική)
- Συλλογή δεδομένων συνέντευξης
- Ανάλυση περιεχομένου των δεδομένων σε ένα πρώτο επίπεδο (χαρακτηριστικά στοιχεία των απαντήσεων)
- Συζήτηση (των αποτελεσμάτων σε σχέση με τη βιβλιογραφία) και συμπεράσματα (παρουσιάζονται συνθετικά και συνοπτικά τα ουσιαστικά ευρήματα)

4η φάση (Αποτελέσματα ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης, συζήτηση και συμπεράσματα)

[Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: Μάιος]

- Συγγραφή των αποτελεσμάτων/ σχολιασμός συχνοτήτων για το ερωτηματολόγιο και τεκμηρίωση των χαρακτηριστικών που εντοπίζονται στις απαντήσεις μέσω αποσπασμάτων για τη συνέντευξη & συνθετική απάντηση των Ερευνητικών Ερωτημάτων (συνάντηση 5 δια ζώσης - εθελοντική)
- Συζήτηση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής και της ποιοτικής προσέγγισης σε σχέση με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Συμπεράσματα της ποσοτικής και της ποιοτικής προσέγγισης
- Σύνθεση συμπερασμάτων (παρουσιάζονται συνθετικά και συνοπτικά τα ουσιαστικά ευρήματα)

5η φάση (Συγγραφή του συνόλου της εργασίας και παρουσίασή της)

[Ενδεικτικός χρόνος υλοποίησης: Ιούνιος]

[Βλέπετε οδηγίες συγγραφής και υπόδειγμα οργάνωσης του περιεχομένου στην ιστοσελίδα του μαθήματος] (εθελοντικές συναντήσεις, ώρες συνεργασίας των διδασκόντων)

Η εργασία παρουσιάζεται στο πλαίσιο της συνάντησης portfolios, με τη χρήση αρχείου ppt (15 λεπτά) (δεύτερο δεκαπενθήμερο Ιουνίου).

3. Αξιολόγηση

ΟΛΕΣ ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ

	ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΒΑΘΜΟΣ
A	Εργαστήρια	Περιεχόμενο: Βλέπετε αντίστοιχες ενότητες του Οδηγού. Η συμμετοχή βεβαιώνεται με Φύλλα Εργαστηρίου που καλείται να συμπληρώσει κάθε φοιτητής.	10%
B	Ομάδες Μελέτης (ΟΜ) (ομάδες 8-10 ατόμων από το ίδιο τμήμα Εργαστηρίων)	Περιεχόμενο: Βλέπετε αντίστοιχες ενότητες του Οδηγού.	20%
Γ	Ομαδική Ερευνητική Εργασία (ΟΕΕ) (ομάδες 2-4ατόμων)	Εκπόνηση εργασίας έκτασης συνολικά 4.000 περίπου λέξεων σε πέντε φάσεις (βλέπε παρακάτω), η οποία περιλαμβάνει: - Βιβλιογραφικό μέρος: Βιβλιογραφική ανασκόπηση σε θέμα επιλογής της ομάδας ($\cong$ 1.000 λέξεις) - Εμπειρικό μέρος: (α) Μικρής κλίμακας ποσοτική έρευνα σχετική με το θέμα που έχει επιλεγεί (χρήση ερωτηματολογίου και δείγματος $\cong$ 30 υποκειμένων) (έκταση $\cong$ 1.000 λέξεις) (β) Μικρής κλίμακας ποιοτική έρευνα σχετική με πτυχή της (Α) (χρήση συνέντευξης (1-2 υποκειμένων) ή παρατήρησης (1 ομάδα / τάξη για 2 – 3 περιόδους) (γ) Εξαγωγή αποτελεσμάτων, συζήτησή τους σε σχέση με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση και διατύπωση συμπερασμάτων - Συγγραφή και παρουσίαση της εργασίας (βλ. οδηγίες) Λήξη προθεσμίας κατάθεσης θέματος: 15 Μαρτίου 2020 Παράδοση εργασίας: έως 15 Ιουνίου 2020	30%
Δ	Δοκιμασία εξαμήνου	Περιεχόμενο: Τα θέματα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο των μαθημάτων και των Εργαστηρίων έως την ημέρα της δοκιμασίας	20%
Ε	Τελική, γραπτή εξέταση	Περιεχόμενο: Γραπτή εξέταση διάρκειας 2 ωρών επί του συνόλου των θεμάτων που έχουν μελετηθεί στη διάρκεια του εξαμήνου	25%
Στ	Παρουσίαση PORTFOLIO		

Σημείωση 1: Η δήλωση των Εργαστηρίων (Ε) και των Ομάδων μελέτης (ΟΜ) πραγματοποιείται τις δύο πρώτες εβδομάδες (στο μάθημα ή στη Γραμματεία του Τομέα Θετικών Επιστημών σε ώρες που έχουν ανακοινωθεί)

Σημείωση 2: Η δήλωση των Ομάδων Ερευνητικής Εργασίας (ΟΕ) γίνεται τις πρώτες τρεις εβδομάδες του εξαμήνου στο πλαίσιο του μαθήματος.

Σημείωση 3: Η εκπόνηση της ερευνητικής εργασίας αναπτύσσεται σε πέντε φάσεις και σε κάθε φάση προσφέρεται ένας κύκλος συναντήσεων υποστήριξης (φάσεις και κύκλοι είναι σε αντιστοιχία με τους κύκλους των θεματικών που αναπτύσσονται στο μάθημα στη διάρκεια του εξαμήνου). Οι ΟΕ δηλώνουν ηλεκτρονικά τη μέρα και την ώρα της συνάντησης που επιθυμούν σε σχετικό πρόγραμμα που ανακοινώνεται πριν κάθε κύκλο συναντήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(1) Ενδεικτικά θέματα εργασιών

- Ο βαθμός ευαισθητοποίησης των παιδιών σε θέματα περιβάλλοντος
- Οι αντιλήψεις των παιδιών για το εξωσχολικό βιβλίο
- Διδακτικές αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για κάποιο συγκεκριμένο μάθημα
- Η επίδραση της τηλεθέασης στη σχολική επίδοση των παιδιών
- Η εικόνα του «άλλου» στα βιβλία της γλώσσας ή της ιστορίας: απόψεις μαθητών
- Η ορθογραφική ή μαθηματική ικανότητα των παιδιών μιας συγκεκριμένης ηλικίας
- Εργασία στο σπίτι και σχολική επίδοση: απόψεις μαθητών/εκπαιδευτικών
- Οι φίλιες των παιδιών
- Η σχέση του παιδιού μιας συγκεκριμένης ηλικίας με το παιχνίδι
- Ο ελεύθερος χρόνος των παιδιών
- Στερεότυπα/ πεποιθήσεις/ αντιλήψεις των μαθητών σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα
- Σχολική επίδοση και επαγγελματικός προσανατολισμός
- Ο ρόλος του δασκάλου σήμερα: αντιλήψεις εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
- Αντιλήψεις μαθητών για τον τρόπο διδασκαλίας ή τον δάσκαλό τους
- Η προετοιμασία των δασκάλων για το καθημερινό μάθημα
- Φύλο, σχολική επίδοση, επιλογή επαγγέλματος
- Μαθησιακές δυσκολίες και δυσκολίες προσαρμογής

- Εκπαίδευση και περιβάλλον
- Ηγεσία στην εκπαίδευση
- Συνεχιζόμενη ή δια-βίου εκπαίδευση
- Καινοτομία και εκπαίδευση
- Μειονοτική εκπαίδευση
- Εκπαίδευση προσφυγόπουλων στα ελληνικά σχολεία
- Χρήση παιχνιδιών και εκπαίδευση
- Ψηφιακές Τεχνολογίες και εκπαιδευτικές χρήσεις τους
- Αντιλήψεις/ πεποιθήσεις εκπαιδευτικών για θέματα που σχετίζονται με τη μάθηση και τη διδασκαλία
- Αντιλήψεις εκπαιδευτικών για την αξιολόγηση στην εκπαίδευση
- Αντιλήψεις εφήβων για την επιλογή επαγγέλματος
- Αποτελεσματική διδασκαλία και ρόλοι εκπαιδευτικού-μαθητών
- Σχολικός χώρος και εκπαιδευτική διαδικασία
- Αλληλεπίδραση και επικοινωνία/ γλώσσα στην τάξη
- Αξιολόγηση έργων μαθητών
- Παράνοησεις στην κατανόηση εννοιών από μαθητές και εκπαιδευτικούς
- Επίλυση προβλήματος στα μαθηματικά

2) Μέθοδοι Έρευνας και Ερευνητικά Εργαλεία: ενδεικτικές πηγές για μελέτη

α) Ακαδημαϊκές δεξιότητες (τράπεζα ιδεών και υλικού) <http://skillsacademic.weebly.com/>

β) Δημιουργία ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου

http://www.tuc.gr/fileadmin/users_data/dasta/innovation/%CE%94%CE%99%CE%91%CE%A6%CE%91%CE%9D%CE%95%CE%99%CE%95%CE%A3_%CE%9C%CE%91%CE%98%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%A3/3._E-Questionnaire_in_Google.pdf

γ) Ερωτηματολόγιο και συνέντευξη

http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=7&ved=0CEEQFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.edc.uoc.gr%2Fptde%2Fmathimata_diktyo%2Fan_dreadakis%2Ferwthmatologio2006-2007.ppt&ei=yYpDVd6PHo2Vap63gdAN&usg=AFQjCNEhHB6aH9DKuy9sGc3MuXw_gnzGYw

δ) Ανάλυση δεδομένων – ερωτηματολόγια

http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CDEQFjAD&url=http%3A%2F%2Fvavel.noc.teithe.gr%2F~thanvaf%2FADlab2.ppt&ei=9_4RDVfiZOMPlAL6UgLAH&usg=AFQjCNGSImphTbqmr06sHhsAPfyCF8Aeww

ε) Σχεδιασμός, κατασκευή και χορήγηση ερωτηματολογίων

<http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&ved=0CDcQFjAE&url=http%3A%2F%2Fwww.unipi.gr%2Ffaculty%2Fthefan%2FMKT4.ppt&ei=94RDVfiZOMPlAL6UgLAH&usg=AFQjCNGAskEpLHTt3YhSAWridzxOjMzCgA>

http://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=6&ved=0CD0QFjAF&url=http%3A%2F%2Fwww.unipi.gr%2Ffaculty%2Fthefan%2FMKT5.ppt&ei=94RDVfiZOMPlAL6UgLAH&usg=AFQjCNFOn7b5iiLh8O8-qi_6X2hEEqAYUg

(3) Οδηγίες συγγραφής / παρουσίασης μιας επιστημονικής εργασίας: ενδεικτικές πηγές

Οδηγίες συγγραφής εργασίας

<http://math-301.pbworks.com/w/page/20514065/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%99%CE%95%CE%A3%20%CE%A3%CE%A5%CE%93%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97%CE%A3%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3>

Βασικές οδηγίες για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας

https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=12&ved=0CCQQFjABO&url=http%3A%2F%2Fweb-server.math.uoc.gr%3A1080%2FMembers%2Fmkalogian%2FSyggrafi_Ergasias.ppt&ei=RohDVea1E4KAaa-QgegP&usg=AFQjCNF8IVAVi6U_TzXTvTVJ4CKbWYwgFQ

Η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας

http://www.cetl.elemedu.upatras.gr/docs/stguide_cp.pdf

Οδηγίες συγγραφής επιστημονικής εργασίας

http://www.psychology.uoc.gr/files/items/6/682/odigos_syggrafis_diplomatikon_ergasion_teliko.pdf

Ανασκόπηση βιβλιογραφίας (Review of literature/ APA)

<http://www.apa.org/pubs/journals/gen/literature-review-guidelines.aspx>

a) APA style γραφής της βιβλιογραφίας

http://www.lib.unipi.gr/files/Bibliografikes_Piges/2.%20APA%20Style.pdf